

samfundet kommer, men om, hvordan vi ønsker det skal udmønte sig i det danske samfund.

Det synes jeg i høj grad ordførerne også har markeret, måske med et par enkelte undtagelser i starten af debatten, som var meget ideologisk præget, og det er jo kun godt, men måske glemte man det, der var grundlaget for debatten, nemlig IT, informationssamfundet. Men det har drejet sig om netop at give sine holdninger til kende om, hvordan man ønsker fremtidens samfund skal udmønte sig, og hvad det er for nogle krav, vi skal stille til den informationsteknologi både i dens anvendelse og i dens udbredelse i det danske samfund.

Det, der jo altid kendetegner debatten om teknologi og teknologisk forandring og teknologisk fornyelse, er, at det kan gå mindst to veje i sin udfoldelse og sin anvendelse, og det er det, der gør, at vi ofte – jeg mærker det, jeg tror, vi alle mærker det, når man diskuterer det her både med kolleger her i Tinget og med vælgerne, med sin familie derhjemme – kommer med vidt forskellige udgangspunkter for det her, for det er, som om man forudsætter, at dette er noget, der er upåvirkeligt af os mennesker, af borgere, af politikere, af beslutningstagere i det hele taget, men det er det ikke. Det er noget, vi selv kan påvirke, og vi kan i høj grad påvirke teknologiens anvendelse og dens udbredelse og sikre, at det her ikke bliver forbeholdt, tror jeg nogen udtrykte det, eliten – jeg tror, det var hr. Bruno Jerup – men at vi sikrer os, at det får den bredest tænkelige anvendelse, så alle borgere får mulighed for at kunne betjene og anvende den teknologi, som under alle omstændigheder både er her og også vil komme i stigende omfang.

Når man ser på den debat, der er gået forud for regeringens handlingsplan, så har det været en debat, som jeg synes har ændret karakter. Den ændrede karakter med offentliggørelsen af den såkaldte Dybkjær-Christensen rapport om »Info-samfundet år 2000«. Indtil da synes jeg i høj grad, debatten har været præget enten af en teknologisk fascination, og det var den teknologiske fornyelse for dens egen skyld, der var drivkraften, eller det modsatte, et bagstræb, hvor man vil holde den teknologiske forandring tilbage.

Det, der er sket, synes jeg, i de debatter, der har været både i medierne og i høj grad også ude i forsamlingshusene, havde jeg nær sagt – der har været mange konferencer og møder og ikke kun blandt teknikere og ingeniører, men også med inddragelse af mennesker fra alle

områder i vort samfund – er, at nu ændrer debatten sig til at sige: Hvad kan det her bruges til? Hvordan kan vi gøre det, som fru Sonja Mikkelsen sagde: gøre teknologien til tjener for os og ikke det omvendte, at det er menneskene, der sættes til bare at blive kommunikeret eller manipuleret med?

Vi kan ved hjælp af den nye teknologiske muligheder – også med de interaktive muligheder – gøre den til en tjener for de mål, vi gerne vil indfri. Og jeg tror, at på trods af den ideologiske forskellighed, der også udspandt sig ganske kraftigt i starten af debatten, er der nogle grundlæggende værdier i dette samfund, som vi gerne vil værne om, og det er baggrunden for, at regeringen har sat sig det mål, at dette også skal holde sig inden for en dansk model. Vi vil videreføre nogle af de værdier, som jeg tror vi meget bredt politisk kan være enige om: at informationsteknologien skal understøtte den fri adgang til information og informationsudveksling, at IT skal understøtte vores demokrati og den enkeltes adgang til medindflydelse osv., osv., som det fremgår af redegørelsen. Altså, nogle af de værdier skal vi have som grundlag og dermed også udvirke, at informationssamfundet bliver drevet af værdier og ikke af en teknologisk fascination.

Men det kan gå to veje. Det kan blive det samfund, som står som skrækversion fra Orwells roman, og det kan blive det overvågningssamfund, som vi husker derfra, men det kan også gå den modsatte vej, hvor informationsteknologien i sin anvendelse kan blive en kilde til økonomisk, beskæftigelsesmæssig vækst i vort samfund og sikkerhed for, at det ikke blot er for eliten, at viden og information strømmer til.

Fru Elsebeth Gerner Nielsen talte om, hvad det er for et samfund, vi er på vej ind i. Vi taler om det som et informationssamfund i øjeblikket. Jeg ved ikke, om vores efterkommere vil definere denne periode i verdenshistorien eller i danmarkshistorien som værende et informationssamfund. Det kan godt ske, at de til den tid vil definere det som et videnssamfund.

Jeg er enig i det perspektiv, der lå i fru Elsebeth Gerner Niensens ord om, at dér, hvor Danmark skal placere sig i den internationale arbejdsdeling, er som et samfund, der bygger både sin produktion og øvrige beslutninger i samfundet på viden, og at vi anvender den viden som grundlag for ikke blot politiske beslutninger, men også i erhvervslivet; at vi bli-